

Naši kraji in ljudje

Karadjordjevići - pospeševalci umetnosti

Ljubljana, 24. oktobra. Znano je, da je bil pokojni kralj Peter I. Osvoboditelj velik prijatelj in poznavalec umetnosti, kar je najzgovornejše dokazoval z mnogimi nakupi umetnin. Slovenski upodabljalci umetniki predvojnega generacije so dobro poznali njegovo mecenatstvo. Ob priliki jugoslovanskih razstav v Beogradu 1904 je kralj Peter I. nakupil od njih precej del, največ od našega največjega slikarja Ferda Vesela. Kralj je bil tenkočuten poznavalec umetnosti, ki jo je znal prav ceniti. Razstavljalce, ki so se odlikovali z dobrimi deli, je tudi odlikoval in primerno nagradil. Te nagrade in

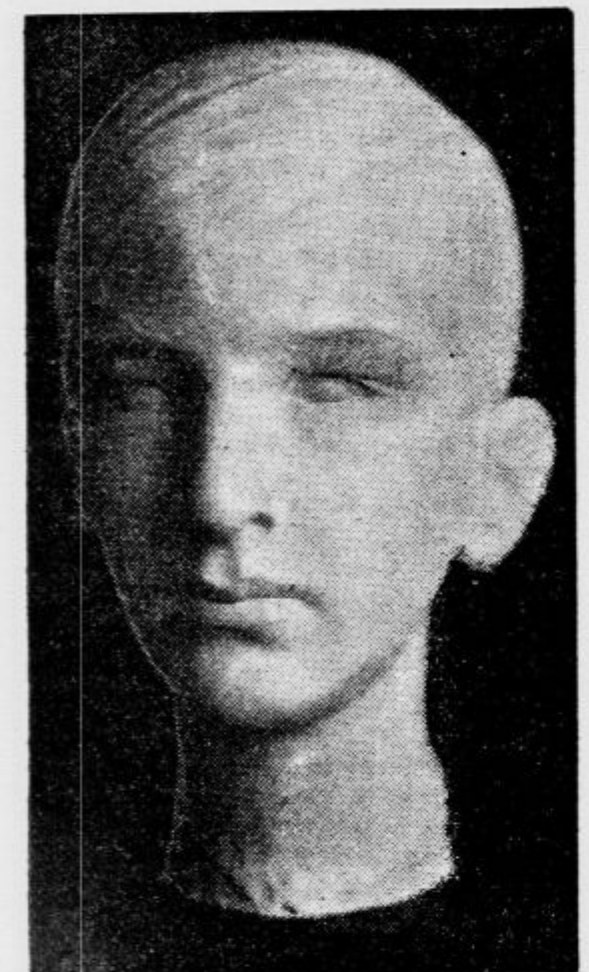
portretirali kralja in po poroki tudi Nj. Vel. kraljico. Med prvimi sta bila Ivan Vavpotič, ki je portretiral kralja in kraljico, rajnik Bernekar pa je kralja modeliral.

Kadar je kraljevska rodbina bivala na Bledu, je skoro vsikdar bil poklican gori kak slikar ali kipar, ki so mu bila poverjena umetniška dela, najsi je slikal Nj. Velikostni ali pa kraljevič. Poslednji, ki je bil posređen s kraljevim naročilom je bil slikar Božidar Jačac. Prejšnje leto pa je na gradu Suvoboru portretiral ta kratnega prestolonaslednika, sedanjega kralja Petra II. naš kipar Peter Loboda. Lik upodobljenca je nastajal v priči Nj. Vel. kraljice, ki je prav tako, kakor njen rajni kraljevič soproj v pogledu umetnosti visoko izobražena. Saj se tudi sama v prostem času ukvarja s slikarstvom in to z velikim pridom. Da pa je prav vsa rodbina Karadjordjevičev za umetnost zelo zavzeta, pričča Nj. Vis. knez Pavle, ki je ustanovitelj največje beograjske moderne galerije, ki je hkrati velika prestolniška zanimivost.

Kraljevič je kiparju Lobodi na Bledu zelo marljivo poziral, tako da je bil umetnik z delom v kratkem času gotov Nj. Vel. kraljica je izjavila, da je to doslej najboljši kraljevičev lik in je svoje veliko zadovoljstvo poudarila z osebnim dovoljenjem za razmnoževanje plastike. Ne dvomno je kipar ustvaril portret, ki kaže prestolonaslednika v vsej njegovi prefinjenosti, ki mu še prav posebno govori iz odzračnega pogleda. Kako imenito je lik podoben upodobljencu, pričata mlajša kraljeviča, ki sta svojega brata takoj spoznala, čim so jima sobo pokazali, čeprav otroške oči na brezbarvnem liku le redkokdaj spoznajo podobnost.

Veliko veselje je imel blagopokojni vladar, ko je Loboda prinesel na dvor posrebljeni bronasti lik prestolonaslednika. Vstal je od svoje delavne mize, vzel v naročje plastiko in hitel žnjo po stopnicah v avtomobil ter jo takoj odpeljal na Dedinje, kjer mu je nedvomno nešteto krat ujeta pogled. V znak zadovoljstva pa se je Lobodi podpisal v spominsko knjigo.

Lik Lobodinega prestolonaslednika je našel mnogo priznanja povsod in ga je kupil tudi Nj. Vis. knez Pavle za svojo galerijo, namestnik, katrinski ban savske banovine dr. Perović za banovinsko palačo, ban dr. Marušić pa za svojo banovinsko palačo. Upoštevajoč umetniške odlike plastike, je tudi ministrstvo notranjih zadev izdalo dovoljenje za njeno razmnoževanje za nameščenje v uradnih prostorih. Sedaj, ko imamo od našega kralja Petra II. tako dovršen umetniški lik, bi bilo le želeli, da domači podjetniki poskrbi za razmnožitev te odlične plastike, ker se že pojavljajo povsem diletantska dela, ki v nobenem pogledu ne odgovarjajo svojemu namenu, najmanj pa visokemu umetniškemu čutu naše kraljevske rodbine.

odlikovanja so ob pričetku svetovne vojne avstrijske oblasti tako bodle v oči, da so umetnike pozaprl in jih več let vlačili po raznih ušvih taboriščih.

Seveda je vojna vihra, vpad Avstrijcev v prestolni Beograd, marsikateri umetvor te kraljeve zbirke uničila. Vendar bi bilo zanimivo poizvedeti, koliko in katere teh slovenskih umetnin so še v posesti kraljeve rodbine.

Izraziti čut za umetnost, posebno upodabljanje, je po svojem velikem očetu v prav taki meri podedoval njegov naslednik, naš blagopokojni Ureditelj. Takoj po zasedbi prestola so bili pozvani v Beograd nekateri slovenski umetniki, ki so

kraljevo sakrosanktno osebo, koliko bolj je vsakalata zla vest med mlada srca.

Zato so bili dečki in deklice kakor zlomljeni, onemeli v tihi tugi, ki si je našla trohice tolažbe v srčnem jok. Ko so prišli nesrečnega jutra v solo in ko smo jim sporočili turove vesti, ki jih je raznašal radio širni Evropi, so zatrepali, razumeli nesrečo države in naroda, začutili vso vdano ljubezen do Velikega kralja in njegovega sina, tako nenadno mu postalega naslednika, začutili silno breme, ki se je sedaj naslonilo na še otroška ramena njihovega starostnega vrstnika, Nj. Vel. Petra II., in zaslužili pomembnost dneva tudi za svojo lastno življenjsko pot. Nič niso bili veseli prostih dni, niti hoditi niso znali, skoro govoriti že ne več. Šepetali so drug drugemu bolj dopovedovali z rokami da bi ne motili tišine. Pa saj jih je kar dušilo v grlu. Hvala Bogu, da so smeli prnati cvetlice, da so smeli zastirati okna, da so smeli odevati v črno bele stene, da so smeli plesti smrečne vence in jih ovijati s črnim papirjem. Kar na mah ga ni bilo, ki bi ne imel žalnega traku na suknji, samo da jih je prvi spomnil, kako bi mogli dati duška svoji bolesti. Nekako pomirjeni so bili, ko so napravili v domači telovadnici skromen katafalk, ki je le zunanja podoba onega oltarika, ob katerem so prižgali Velikemu kralju in njegovi nesrečni domovini večno lučko v svojih srcih Dr. P. St.

Florida

Nevarni vlomilci na Dolenjskem

Novo mesto, 24. oktobra. Od snoči na danes jutraj so se pojavili v Dolenjem Maharovicu pri St. Jerneju doslej neznani svedrovi, ki so vlomili v trgovino Mihaela Bana. Zlikovci so navrtali trgovčev blagajno, v kateri je bilo 13.000 Din gotovine in nekaj zlatnine. Seveda so plen odnesli s seboj in izginili bogve kam. Danes je bila za njimi izdana t. r. calica in jih zasledujejo vsi orožniki po Dolenjskem in policiji.

Obup družinskega očeta

Marihor, 24. oktobra. Na Podovi pri Račah se je obesil 42letni brezposelni kovaški pomočnik Konrad Klinc. Nesrečen je bil nekaj časa zaposlen v delavnici državnih železnic v Mariboru, zadnje čase je pa zaman iskal delo naokrog. Slednjič je obupal nad življenjem. Zapustil je ženo in šest neposkrbljenih otrok.

Tragedija naših ribičev v Kaliforniji

Split, 23. oktobra. V svojo staro domovino je sporočil tajnik združenja ribičev v San Pedru v Kaliforniji Ivan Mirković, ki je doma iz Trpnja, da že od 11. junija pogrešajo ribiško ladjo »Belle Isle«, ki se je s posadko 12 moških podala na lov.

»Belle Isle« je bila nova ribiška ladja, dolga 30 m in najmoderneje urejena za lovske pohode na velike razdalje. Konstrukcija te ladje je stala 100.000 dolarjev, kar znaša preko 4 milijone dinarjev. Ta moderna ribiška ladja je delala na račun za veliko društvo Franch Sardine v San Pedru, kateremu stoji med drugimi na čelu tudi jugoslovanski rojak Martin Bogdanović, rodom iz Biševa. To društvo ima eno od največjih tovarnih za konzerviranje rib na severnem Pacifiku. In San Pedra je odplula »Belle Isle« 9. junija v smeri otoka Galapagos, 2.300 milj južno od San Pedra. Iz bližine San Diga v Južni Kaliforniji se je ladja javila 11. junija in to je bil njen zadnji glas. Ladja je bila opremljena tudi z močnim aparatom brezžične telegrafije in je na prejšnjih potovanjih s pomočjo tega najmodernejšega aparata vsak dan sporočala svojo pozicijo društvu Franch

Pri pokvarjenem železcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravnega »Franz Josefovca« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želedec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefovca« vode kot prava blagodat za po jedi in pijaci preobložena prebavila. »Franz Josefovca« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

žeta značilno razdvojenost srednjeveškega človeka, ki nenehno balancira med zaneseno in požrvalno poboljšnostjo ter težnjo evrovoščijo in plenostjo. Misterij »Slehernik« je poln verskih alegorij, ki razodevajo duhovno siromašnost z zgodnjo gotikim stilom. — tistim, ki tesno v naših dneh inspirira epice Paula Claudela —; iz njega se oglašajo pomp verskih obredov, tirobna razpoloženost, requiems v gotičnih katedralah. Zato pa v pesmih Françoisa Villona stopi na drugi tvoj ugašajočega srednjeveškega duha: Villonova groba fantazija, njegova krepka metafora, ki se ne plaši najbolj vsakdanjih besed, njegova zdrava ironija, ne klone niti pred veličastvom smrti, je pravo nasprotje »Sleherniku«. Tu »misterijem« tremendum, tam grobot in ironija: to sta dva temeljna konflikta »zbežane« časa.

Oton Zupančič je tudi v duhovnem ozračju »Slehernika« ostal kot tolnač in pesniški oblikovalec velik umetnik. Z globoko vidovitostjo je dosegel, prav kakor Hugo v Hofmannsthalu a morda celo še dalje in obilje, bistvene značilnosti misterija: njegovo v jedri navno a prav zaradi tega enilno gledanje človeka in življenja njegov preprosti a polni izraz njegove siromašnosti z verskimi obredi in molitvami. Zato je Zupančičeva predelava »Slehernika« tako zvesta duhu prvotnih avtorjev, kakor da bi nemiklovo srce orala ista vera in krščanski strah pred smrtjo: izraz našega siromašnega priloga sodobnemu okusu, ima tudi v Zupančičevi predelavi barvo

To je tako preprosto!

Polovico vsega dela si prihranite — tako preprosto je pranje po Schichtovi metodi. Čez noč namočite perilo z žensko hvalo. Drugo jutro ga operite s Schichtovim terpentinovim milom. In vse bo lepo belo.

To je vse delo, če perete po SCHICHTOVIM METODI

Domača izdelka

zjutraj

Schichtovo terpentinsko milo

Sardine v San Pedru. Ker so ta poročila tokrat izostala in tudi druge ribiške ladje niso o ladji in njeni posadki ničesar vedele, je ministrstvo vojne mornarice odpisalo svoji ladji »Houstone« in »Arizona«, pozneje pa celo eskadrilo hidroplanov, da bi poiskali ribiško ladjo, če je morda kje daleč na odprtem morju popolnoma osamljena in brez vsakih zvez. Oblastva so tekmo tednov odredila še več ekspedicij, a vse so bile brez uspeha. Veliko število ladij je obiskalo vse samotne otoke in obalo Pacifika na razdaljo 300 milj. Brezuspješnost vseh teh ekspedicij je povod tragične domneve, da se je velika ribiška ladja potopila z vso svojo posadko.

Na ladji so bili naslednji rojaki: kapetan in lastnik ladje Ivan Gabelić iz Vrboške na Hvaru, ki je zapustil v San Pedru ženo in več otrok, mornarji in ribiči Baldo Kovačić iz Trpnja, ki ima v domovini mater, Fran Dragović iz Blata na Korčuli, ki ima večjo družino v San Pedru, Rok Kovačić s Hvara, ki ima rodbino v San Pedru, Luka Trpčević iz Boke Kotorske, tudi rednik večje družine, ki živi v San Pedru, Luka Lučić iz Boke, Josip Pavlović iz splitske okolice in Nikola Lozica s Kortule, ki je tudi zapustil svojo družino v San Pedru. Med ostalimi štirimi člani posadke pogrešane ladje sta dva Američana, en Japonec in en Portugalac.

Da obvarujemo mladino gorja in bede

Ljubljana, 24. oktobra. Včeraj smo zabeležili nekaj dejstev o brezupnem položaju bednih in brezposelnih, ki jih čaka leto menda najtrša zima, kar smo jih doživeli v teh časih gospodarske krize. Posebej težka pa bo letošnja zima za siromašno mladino, za katero so se, kakor kaže, spričo obče štednje in obtega pomanjkanja osušili vsi viri. Številne oficijelne in zasebne korporacije, ki so si nadele za nalogo skrb za siromašne in zapuščene otroke in ki so doslej vsako leto pred zimo priskočile najpotrebnejšim z obleko in hrano na pomoč, so letos opustile ali pa vsaj občutno znižale svoje akcije in postavke. Ljudje so precej izčrpani in humane organizacije si skoraj ne upajo organizirati zbiranja po hišah in ulicah.

Solska poliklinika, ki je kot državna institucija gotovo v prvi vrsti poklicana, da vodi tudi podpome akcije za siromašno solsko mladino, je lani razdala otrokom brezposelnih staršev po ljubljanskih in okoliških solah precejšnje število malic. Sredstva za to podpora v mleku in kruhu je dalo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje iz posebnega fonda. Letos ni bilo nobenega novega vira na razpolago v ta namen in tako je mogla poliklinika iz skromnih prihrankov samo v skromnem obsegu nadaljevati to mlečno akcijo. Letos so samo najbednejši solčarji v Mostah, v tem središču delavstva in siromaščine, deležni tek malic. Tu bodo razdelili v teku štirih zimskih mesecev po 30 litrov mleka na dan. Poleg tega plačuje poliklinika iz svojih sredstev po dveh dijakoma z vsake ljubljanske srednje šole hrano v šolski kuhinji Nj. Vel. kraljice Marije.

Na vseh krajih pa se seveda občuti zmerom večje pomanjkanje sredstev v socialne in humane namene. Na pobudo šefinje poliklinike, ge. dr. Lunačkove je zavod prišel zbirati tudi odloženo obleko za najbolj siromašne solčarke, ki prihajajo k or-

dinacijam ne samo blede in slabotni, temveč tudi kar se obleke tiče, v prav zapuščenem stanju. Vodstvo poliklinike se pri tej priliki obrača s toplo prošnjo na vse dobre ljudi, ki imajo doma kos odložene obleke ali obutve svojih otrok, da ga darujejo polikliniki za bedne solčarke in di-jake.

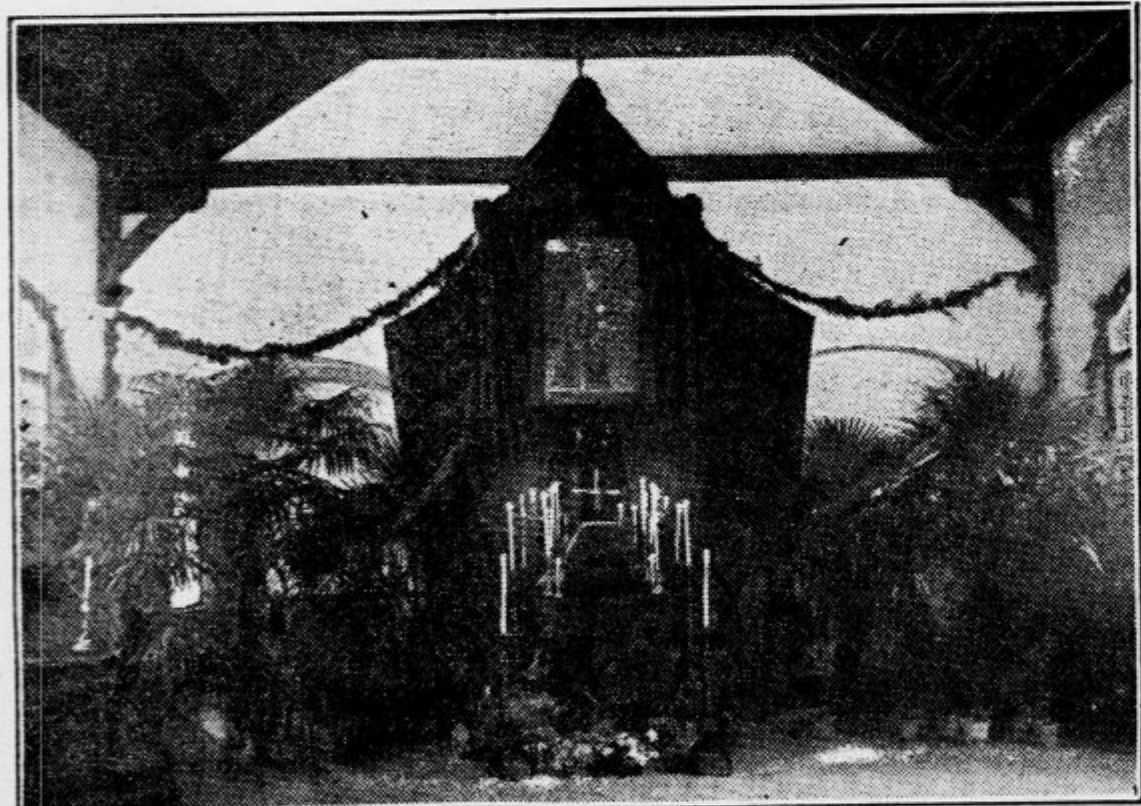
Glavni posel zavoda pa je seveda zdravljenje solske mladine. O lepih uspehih na tem področju pričča dejstvo, da so zdravniki poliklinike preiskali lani dijaštvo vseh ljubljanskih srednjih šol glede na bacilonoce za davico in je preiskava odkrila 200 bacilonocev med njimi (t. j. ljudi, ki sami sicer niso bolni, a so nevarni za okuževanje drugih). Zavod je teh 200 dijakov podvrnil sistematičnemu zdravljenju in pri ponovnem pregledu jih je do letos ostalo samo še 19. Kakor vsako leto, bo poliklinika tudi letos v božičnih počitnicah priredila smučarsko kolonijo na Rakitni, ki ima poleg svoje vesele strani tudi važen praktičen pomen za utrjevanje zdravja mladine. V dobrem razumevanju svojega socialnega poslanstva bo letos poliklinika nekaj mest po znanih cenah ali tudi brezplačno prihranila za siromašne otroke.

Mladinski urad mestne občine svojih postavk za podporo bedni solski mladini sicer ni znižal, izredno velik naval prosilcev pa kaže, da bodo njegovi fondii letos občutno premajhni. Kakor smo že ob pričetku solskega leta zabeležili, izda mestna občina samo za solske knjige okrog 12.000 Din na leto, za solske takse pa okrog 5000 Din, kar je vsakekar nerodna ironija za način našega javnega skrbstva. Otrokom brezposelnih in najbolj potrebnih nudi mestna občina po svojih dnevniš zavežitih na Taboru, pri Sv. Florijanu in v Šiški nekaj nad 150 toplih obedov na dan. V splošnem pa bi bilo treba več živahne zasebne in oficijelne inicijative, če hočemo, da letošnja zima najbednejšim izmed bednih, siromašni mladini ne bo prizadejala preveč gorja.

Prekmurska mladina v teh tužnih dneh

Murska Sobota, 21. oktobra. Resnično, vsa država je bila kakor ena sama solza. Cesar bi ne zmoglo veselje nikoli, to je storila tuga: združila je vse državo, ves narod v eno samo celoto brez razlike, v žalosti smo si bili vsi enaki. Kako pa mladina? Kako radi se hudujemo, kako radi jo obojujamo! In vendar smo morali vsaj sedaj videti, kako je dobra,

kako domoljubna, kako čuvstvena! Strašna tragedija je pretresla nas ... je pretresla ves svet. Koliko bolj se mladina iz lastne države! Poleg tega pa je mladina, ki je kolikor toliko že tuja vojnim gozotam, še huje občutla nesrečo od odraslih, ki so bili neposredne priče grozot vojne vihra. Nam vsem je bilo nepojmljivo, da je dosegla morilčeva kroglja

Katafalk v telovadnici murskosoške gimnazije; postavili so ga pod nadzorstvom svojih učiteljev mladi dijaki sami.

KULTURNI PREGLED

Župančičev »Slehernik«

Pravkar se je pojavil v posebni knjizi (izdala družba sv. Mohorja) misterij »Slehernik«, ki ga je po Hofmannsthalu neprekosljivo priredil Oton Zupančič. Visoka pesniška kvaliteta te prireditve že sama opravičuje knjižno izdajo »Slehernika«. Z druge strani je ta misterij, kakor je dobro povedal v uvodu prof. Jakob Solar, značilen produkt srednjeveške miselnosti, saj je prvotna osnova te dramske pesnitve nastala v 15. stoletju v Angliji ali na Nizozemskem. Hugo von Hofmannsthal je prvotni tekst priredil za naš čas. Oton Zupančič pa je Hofmannsthalovo pesnitev po svoje zgoštil in prekrval, tako da je nastalo delo, ki v tej obliki prenese tudi merilo klasične in moderne drame, saj je v jedru globoko psihološko zajeto in po vseh pravilih zgrajeno. (Solar)

»Slehernik« smo videli že tolikokrat pod milim nebom, da si pri čitanju nismo več taketa občutnega prostorninske, akustične in svetlobne učinke z aprizoritve pred ljubiteljsko nuneško cerkvijo. Iz knjige nam razločno vstane moški glas onega Lavaria, ki je dal Sleherniku preprosto podoben in ki je v svoji igri nepozrebno odstopoval od dramatične od prvih slutni srednjega bahovega veselja tja do poslednjega pomirjenja z Bogom.

»Slehernik« je kakor restavrirana srednjeveška freska, ki prikazuje a preprosti alegorični domisleki, tolikanj značilni za literaturo in umetnost tistega časa, strah ljudi pred večno pogubo in njih trepetajoče nade v božjo milost. Bolj kakor marsikatero literarno sloveče delo 15. stoletja, je ta prvotni produkt naivne fantazije anonimnih avtorjev odraz miselnosti in čuvstvenosti vernih ljudi tedanje dobe. Med tem ko se na družbenih vrhovih 15. stoletja, med izobraženstvom, že oglašajo druga gesla in odpirajo prve vidike v humanistični preporod, so se avtorji, igralci in poslušalci teh misterijev duševno še vedno gibali v zgodnjem srednjem veku, v dobi, ki jo osvetljujejo nabožne legende in iz katere zvene vročinski prividi motivov, kakor so n. pr. »Dies irae, dies illa«, ali pa molitve in koral, episeani v latinskini neklastičnega kova, toda presunljivo slikoviti in polni miselnih vznešenosti.

»Slehernik« literarna freska srednjeveškega strahu pred smrtjo, je nastal v istem stoletju, ko je v Franciji nastal svoje uporne »božanske« razbojnik. Françoise Villona. Evo, to sta dva polarna produkta stoletja, ki je bilo prav tako kakor naš čas doba zbežnosti in jekanja, vek preloma. Oba produkta sta prišla iz ljudstva in ka-

srednjeveške popularne literature, ki je nastajala med pridigami in latinskimi molitvami. Zupančičev »Slehernik« je dostojen avtorja, ki je že v svoji pesmi »Dies irae« občutil plahutanje srednjeveškega duha nad seboj.

Knjigo, ki obsega 118 strani, krasi poenotni srednjeveški grafiki, ki se lepo prilegajo njenemu duhu. »Slehernik« ostane tesno zvezan z Zupančičevim imenom, saj nedvomno sodi med mojstrovine v dolgi vrsti njegovih prevodov.

O mladinski knjizi, kritiki in še kaj. V najnovejšem (2.) zvezku »Popotnik« je izšel članek s tem naslovom, ki v nlem Albert F. Zernjav glasila feljton B. Borka v kulturnem pregledu »Jutra«, z dne 20. junija t. l. in razpravlja o nekaterih vprašanjih naše mladinske književnosti. — Dr. Stanko Gogala je prispeval »Psihološki doseg k problemu aktivnosti učencev v šoli«. E. Vrane pa razpravlja o možnostih večje racionalizacije šolskega dela. Fr. Fink niše o L. Lavtariju in njegovi metodi. Jofe Tavželj o nezi glasi pri petju. Viktor Pirnat o univerzi na prostem. S. M. pa o amotru podeželeke šolske reforme. Številne beležke ter književna poročila zaključujejo novi zvezek »Popotnik«.

Današnja slovenska literaturna v češkem časopisu Literární časopis »Rozhledy« po literaturi a umění, ki izhaja v redakciji dr. Mikolava Novotnega v Prazi, je objavil v pravkar izšli 12-13. številki daljši inter-

view z »rednikom« Jutrovec kulturno rubrike B. Borkom. Interview, ki se bo zaključil v prihodnji številki, je spisal znani češki pisatelj A. C. N. ob priliki svoje letošnje obiske v Ljubljani. Tiče so raznih »prašanih« literarnega in kulturno-političnega značaja ter naših kulturnih slikov a Čehoslovaki. Obsejni razgovor je opremljen s sliko A. C. N. na B. Borka.

Studija o Dragiši Vasiću. Novi kulturni tednik »Ideje« je priobčil v drugi številki zanimiv razgovor s pisateljem Dragišo Vasićem, ki zavzema ugodno mesto v beograjskem literarnem krogu. Pravkar izšla številka revije »Srpski književni glasnik« je priobčila prvi del obsejnejše studije o tem pomembnem pisatelju. Studijo je spisal Gjuza Radović. V isti številki je poleg krasnega članka o blagopokojnem kralju (episla) za je vseuč. prof. dr. Vladimir Corović) objavljen prevod R. Warnerjeve literarne razprave »Stendhal in njegova aktualnost«. Med književnimi poročili je našeljen referat o knjigi Jana Hašmana »Dr. Eduard Beneš«, ki je nedavno izšla v Beogradu in te dni (v izvirnem besedilu) v Prazi, medtem ko se slovanski prevod pravkar pripravlja. Iz leposlovne vsebine opozarjamo na prozo Siba Milčiča ter liriko A. Tresiča-Pavičiča in Nikola Šopa.

Iz češke literature. Vladařlav Vančura je izdal nov roman z naslovom »Konec starých časů« — Med najnovejšimi pripovednimi spisi vzbuda posebno pozornost kritike in občinstva knjižica F. V. Křizá »Srdnatá Marinka« — Karel Čapek sloveči »Ano, to je

Duša in bolezen

Telesna obolenja in duševnost — Manifestacija podzvesti pri bolezenskih pojavih

»Če bi bolniki ne imeli duše, bi bilo zdravnikom delo lažje,« je dejal psihoterapevt prof. dr. Schultz na zadnji seji Medicinske družbe v Berlinu, ki se je bavila s posebnimi zvezami med telesnim obolenjem in duševnostjo. Znanost mora priznati, da je za ozdravitev v paritskanskem primeru »meso« dosti bolj voljno nego duha, ki se v podzvestju včasih na najbolj nesmiselni način upira odstranitvi obolezenskih pojavov. Koliko krat sta n. pr. »mrzla groza« ali »živčni šok« imela hujše posledice nego poškodba organizma sama na sebi. Mnoge vojne poškodbe po zasutju ali drugih težkih doživljajih niso bile nič drugega nego poškodbe »duše«.

Zanimivi poskusi z živalmi so potrdili te pojave. Z bacili inficiranim morskim prašičkom so n. pr. priskrbeli trobentačo, ki jim je trobil na vse glas. Pokazalo se je, da jim je trebušna mrena razdražena, a umrljivost je med njimi hudo narasla. Tiha »muzika« pa je učinkovala blagodejno na

potek infekcije. Te stvari gredo očito na račun »podzvestja« morskih prašičkov, kajti pozneje so dobili razdraženo trebušno mreno že ob samem signalu s trobento. Glasni zvoki trobente jim torej zmanjšajo odpornost proti infekciji.

S tem se skladajo opazovanja, da postanejo neki ljudje v stanju strahu in v času, ko je ozračje prepolno cvetnega prahu, do vzetja za nadihu, ki se jim potem vsako leto ob tem času ponavlja. Takšne »alergije« nastanejo lahko tudi na bolj zamotan način. Če se hrani dojilja n. pr. prevneto z jajci, se lahko zgodi, da postane otrok preobčutljiv za to živilo, čeprav ga ni nikoli jedel ali z zavestjo videl.

Sveda pa ima psihični moment pri nadihu in bolni preobčutljivosti le v posameznih primerih bistveno vlogo. Češče vplivajo preostale infekcijske bolezni in podedovana nagnjenja. So cele družine, v katerih naletimo na vse vrste alergij: soseno mrzlico, nadihu, migreno itd. V nekem pri-

meru se je zgodilo, da se je cele vasi lotila alergija proti žitnim pršicam, ki so imeli so oboleti vsi delavci, ki so imeli opravke z niklom, za niklasto alergijo, ki se je kazala v podobi izpuščajev na koži.

Medicinska veda je poskusila že vse moč, goče razlage za nastanek takšnih pojavov. Zadnja teorija, ki jo zagovarja posebno prof. Bergmann, pravi, da so posledica staničnih okvar. Kako nastanejo takšne okvare? Normalni mišični napori tvorijo mlečno kislino, ki se po kisliki iz krvi spet spreminja v grozdni sladkor. Če kislika ni dovolj, se količina mlečne kisline seveda prekomerno zviša, pa se lahko zgodi, da vdere v stanice, kar uniči ravnotežje med kislinskimi in bazami v telesu. Škoda se prenese tudi na dihalni center in nastopi napad nadihu. Bergmann trdi, da so sploh vse preobčutljivosti posledica prekomerne mlečne kisline, dražljive snovi kakor cvetni prah v zraku, pa vplivajo le posredno s tem, da spreminjajo dihanje.

To domnevo bi potrjeval primer, da dobi nadihu, ki je preobčutljiv za pernice, svoje napade tudi tedaj, če spravijo ponoči takšno pernico v njegovo sobo ne da bi jo sam videl. Otroci ki so preobčutljivi za mačje dlake, dobe dihalni krč v prisotnosti mačke, tudi če spijo. Psihoterapevti potem sicer pravijo, da je otrok mačko v spanju »doživel«, a dokazati tega ne morejo. Znanost here problemov še ni rešila.

Tekoči vitamin

Kemična tvrdka Merck v Darmstadtu je že pred letom pridelala vitamin C sintetično in ga spravila v obliki tablet v prodajo. Sedaj poročajo, da ji je po mnogih poskusih uspelo pridelati ta vitamin tudi v tekoči obliki. V tej obliki ga bo mogoče neposredno vbrzavati v kri, od česar si strokovnjaki obetajo pospešitve zdravilnega postopka.

Dolg izlet

V Kraljevec je prispela neka 50 letna Francozinja, ki je izjavila da je že od letošnjega januarja na »prehodu« od Moskve v Pariz. Upa, da dospe tja v januarju prihodnjega leta.

Zmagovalca v zračni tekmi iz Anglije v Avstralijo

Angleška letalca Scott (na levi) in Black (na desni)

Počitek v lotarinški zemlji

Raymonda Poincaréja so položili k večnemu počitku na pokopališču poleg očeta in matere

Krsto z zemskimi ostanki francoskega državnika Raymonda Poincaréja so iz Pariza prepehali v Nubecourt na Lotarinškem, kjer je ležala zadnja noč pred pogrebom brez strahu, kakor je to izrecno želel pokojnik. Položili so jo v kapelico na pokopališču. 21. oktobra so se zbrali na posvečeni zemlji nubecourtski vaščani, ki so svojega slavnega rojaka pokopali na preprost način kakor vsakega smrtnika.

Poincaréjevo krsto so nesli v grob občinski svetniki nubecourtski. V sprevedu so najprej korakali družinski in rodbinski člani, za njimi so šli nekdanji Poincaréjevi sodelavci, v zastopstvu ministrskega predsednika Doumergueja pa so spremljali državniške telesne ostanke do črnih vrat ministri Herriot, Tardieu in Marin. Navzoča sta bila tudi bivši prezident Millerand in predsednik pariškega mestnega sveta Com-

Oslepljeni otroci

Grozovitosti kratkotrajne komunistične revolucije v Španiji

V času, ko smo pri nas žalovali za blagopojnim kraljem Aleksandrom, so imeli v španski Asturiji kratkotrajno, a nečloveško vlado rdečega režima. Posebno mesto Oviedo je preizkusilo v tistih dneh vso grozovitost komunistične strahovlade.

Začelo se je s tem, da so rdeči uporniki naskočili orožniške straže v Llaneri, Ollonegu, Carbayinu, Mieresu in drugih krajih ter jih premagali. Uporniki so večinoma pomorili svoje ujetnike, s katerimi so ravnali tako zverinsko, da je stotnik Alonso Hart v Felgueri rajši izvršil samomor, kakor se predal revolucionarjem, ki so ga še mrtvega obglavili ter razstavili njegovo glavo v izloženem oknu.

Kmalu zatem se je pojavilo v Oviedu kakšnih 600 upornikov. Imeli so puške, p-stole, ročne granate in dinamitne patrone. Z njimi so napadli orožnike in jih obvladali. Oddelke čet ki so nastopile proti upornikom in niso bile dovolj močne, da bi jih prisilile k predaji, so uporniki pomorili. Potem se je začela nadčloveška borba za stan civilnega guvernerja. Borba je trajala vso noč, nakar so tudi tukaj zmaga- li uporniki in pregnali vladne čete. Posledice tega poraza so bile strašne. Uporniki so dobesedno poklali orožnike in razobesili povsod rdeče zastave. Naposled so uplenili še ton, s katerim so streljali na državno oboroženo silo.

Po tem dogodku je nastal položaj, ki si ga niso prebivalci Ovieda niti od daleč predstavljali: nastopila je lakota. Nihče ni smel iz hiše m ženske, ki so se zaradi stiske upale na ulco, so uporniki pozdravili z ognjem iz strojne in z grenatnimi izstrelki. Začelo so se tudi sistematične plenitve, ki so jim sledile nepopisne grozovitosti.

V tem položaju so se nad Oviedom pojavila letala, ki so metala upornikom letake s pozivom naj se predajo. Toda komunisti so se jim rogali rekoč: »Revolucija je zmaga!« Za spremljavo pa so ves dan regljale strojne puške.

Ker se uporniki še vedno niso predali, so vojna letala nanovo obiskala Oviedo. Nekatera so letela nizko nad strehami in obstreljevala uporniške postojanke, odkoder

so jim komunisti odgovarjali s salvami oboroženih udarnikov. Uporniki so pri obstreljevanju pogodili več letal, sestrelili pa niso nobenega. Prebivalstvo se je teh borb tako ustrašilo, da je bežalo v kleti. Komunisti pa so ljudi izvalili iz podzemlja z groznimi, da bodo zažgali vse hiše. Pripravili so v ta namen tudi ogromne množine petroleja, ki so ga bili rekrutirali v skladiščih oviedskih trgovcev, do izvršitve grožnje pa ni prišlo.

Obupna situacija je dosegla vrh, ko je začelo primanjkovati vode, ki je postala tako redka in draga, da so jo kupovali za tobak. In niti za tobak je niso mogli dobiti. Tedaj se so uporniki sprevdali, da so izgubljeni Voditelji »Hermamos Proletarios Unidos« (Združenih proletarskih bratov) so zbežali, mnogi uporniški borci so dezertirali, drugi pa so sami položili roko nase ter izvršili samomor. Požigi so se še nadalje bolj gostili. Oviedo je bil ves podoben ognjeni peči.

Kmalu nato je dozorela tudi dejanska odločitev. Španska vlada, ki si je medtem utrdila pozicijo v drugih pokrajinah, je prešla v ofenzivo. Poslala je nad upornike vojaštvo, tujске legije in maroške čete, ki so z vsemi vrstami orožja napadli in premagali upornike. Po tej krvavi borbi, v kateri so padle na strani upornikov tudi ženske, ki so se jim bile pridružile, so vladne čete vkorakale v mesto. A ko je bilo veselje prebivalstva na vrhuncu, je izbruhnila strašna eksplozija. Raztrčel se je glavni stan upornikov in z njim vseh zleto v zrak petnajst drugih hiš. Komunistično razdejano je bilo s tem končano.

Razdejano je bilo končano, toda ostala Španija je šele zdaj spoznala strahote rdeče revolucije. V Madridu so pripeljali iz Ovieda 20 otrok asturskih orožnikov, katere so uporniki ubili v izvrševanju njihovih dolžnosti. Sirotam, ki so v rdeči revoluciji izgubile očete in matere, so nečloveški okrutniki iztaknili oči! Za te oslepele se je zdaj potegnil ves španski tisk in znani »ABC« poziva prebivalstvo, naj sirotam preskrbi eksistenco, ki jim jo je domovina dolžna po burnih dneh strte komunistične revolte.

Ukradena srečka zadela dobitek

Kako je šestorica delavcev prišla ob prihranke

Pred časom je kupila skupina šestih delavcev iz nekoga pariškega predmestja loterijsko srečko, za katero so morali zložiti denar po centimih in frankih. Srečko so izročili v shrambo nekemu predelavcu. Usoda pa si je dovolila kruto šalo. Predelavcu je bila srečka ukradena iz njegovega stanovanja pred tremi meseci. Policija je bila o tatvini obveščena, a ni našla tatua.

Če so bili delavci pobiti že tedaj, ko jim je bila srečka ukradena, si lahko predstavljamo njih ogorčenje te dni, ko so brali v časopisih, da je baš ukradena srečka zadela dobitek 50.000 frankov. Takoj naslednji dan po objavi izjave srečke so se napotili delavci pred loterijo in so zahtevali, da jim implečajo dobitke. Toda lastnik prodajalne jim je pojasnil, da ne more ugoditi njih želji. Francoški zakon namreč izrecno

predpisuje, da se izroči zadeti dobitek osebi, ki predloži srečko ne glede na to, kako je prišla do nje. Delavci so bili zaradi tega pojasnila ogorčeni, toda pomagati jim ni bilo mogoče. Najbolj se je srdil šesti delavec, ki je oče šestih otrok ter bi mu bilo z dobitkom precej pomagano. Delavci so kljub svojemu neuspehu pri prodajalcu srečk šli še na policijo, kjer so dosegli, da je oblast do nadaljnjega ustavila izplačilo dobitka. Če bodo delavci dokazali, da so res pravi lastniki ukradene srečke, bo urvedeno proti osebi, ki bo skušala predložiti ukradeno srečko, postopanje zaradi tatvine.

Še eden

V Liègeu je policija prijela zarotnika Stepana Perića, pomočnika zloglasnih teroristov Pavelića in Perića. Pri Periću so našli ček za 3 milijone Din.

A NEKDOTA

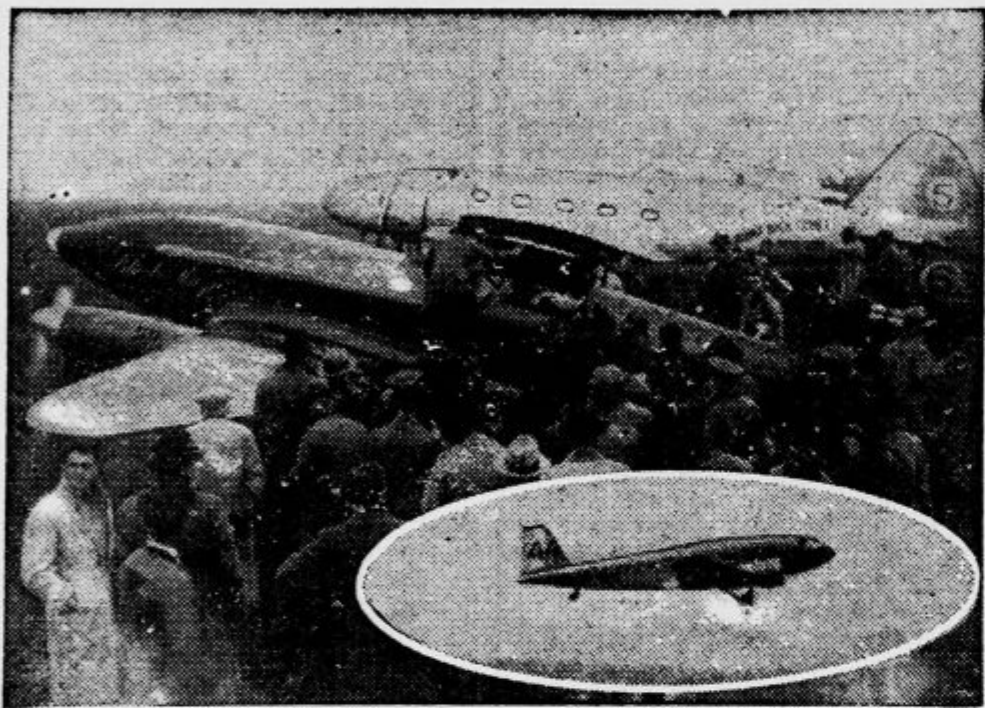
Temperamentni pianist Leopold Mayer je igral nekoč na dunajskem dvoru. Koncerta se je udeležil tudi stari Franc Josaf. Umetnik se je potrudil z vsemi silami in ko je končal, je nastalo občudujoče odobravanje. Cesar pa je gledal z zanimanjem pianistovo čelo, ki je bilo vse znorno. Sta pil je k njemu, ga potrpeljal po rami in med tem, ko se je virtuos globoko priklonil, mu je dejal z prepričanim glasom: »Slišal sem že Chopina, Liszta in Thalberga, vse znamenitosti Evrope. Rečem vam pa, da nisem videl še nikogar, ki bi se bil tako — spotil kakor vi!«

VS AK DAN ENA

Gost: »Trikrat sem že naročil pivo, pa mi ga še niso prinesli!«
Natakar: »Prinesite vendar temu gospodu tri vrčke piva!«

Pred odletom iz Mildenhalla

Številno občinstvo pri letalu Jima in Amy Mellisonove, ki sta tokrat zaradi defekta v stroju ostala zadaj — V ovalu letalo Holandcev Parmentira in Molla po startu

Velikodušen domoljub

Mož, ki je omogočil polet iz Londona v Melbourne

V zvezi z veliko letalsko tekmo Anglija-Avstralija so poročali listi, da jo financira neki zasebnik, bogati avstralski industrialec Mac Phearson Robertson.

Ta velikodušni mož se je rodil pred 64 leti na škotskem kot sin ubogih staršev. Nekega dne se je odločil, da se izseli. V najbližjem pristanišču se je neki parnik baš odpravil v Avstralijo in tako se je zgodilo, da je Mac Phearson Robertson krenil tja. Imel je prav za prav namen, da bi se na novi celini posvetil iskanju zlata, a ker je imel premalo denarja, je začel v Melbourneu, kjer se je izkrcal, z majhno prodajalno slaščic, ki jih je sam izdeloval. Stvar je šla dobro, najsl je pomožne sile, zgradil hišico in sčasoma celo tovarno. Nekega dne je ugotovil, da je že prestar za življenje iskalca zlata, poleg tega pa si je zlata nakupil tudi tako do.

Čudaštva velikih mož

Charles Dickens je imel navado, da je v vsaki svoji sobi naravnal posteljo s kompasom v roki tako, da je ležala v severno-južni smeri. Dickens je bil namreč sveto prepričan o veliki vrednosti magnetskega toka, ki naj bi se po njegovem telesu pretakal od nog do glave.

Belgijski kralj Albert je nekoč izpovedal: »Veliko veselje občutim, če pomakam pri zajtrku svoj kruh v kavo. Kraljica pa tega ne vidi rada in mi to dovoli samo tedaj, če ni razen družine nikogar blizu.«

Lordu Greyu je v starosti pretilo, da oslepi. Zato si je pravočasno nabavil knjige s pisavo za slepce ter se naučil to pisavo čitati. K sreči se mu je vid pozneje izboljšal, a knjig za slepce vendar ni prenehal čitati. Ko so ga vprašali, zakaj to dela, je odgovoril, da se je navadil čitati zvečer v temi pod odejo in ta način čitanja mu je tako simpatičen, da ga noče opustiti.

Calvin Coolidge je bil »net igralca na harmoniko. Na njegovih potovanjih ga je stalno spremljala in čestokrat se je oglašala med njegovim predsedovanjem v Beli hiši.

Henrik Ibsen je bil nečimern. Ob svečanih prilikah se je pojavil vedno v goli s mnogimi redi, vrhu tega je imel na čelu svojega cilindra vdeleženo zrcalo, da se je lahko tudi na cesti v njem neopazno ogledoval...

Vsakdo ga lahko ubije

Vanca Mihajlov, nemirni duh in glavni rovar macedonske organizacije »VMRO«, čigar življenje je postavila bolgarska vladaaven zakona. Morilec Kelemen-Georgijev je bil njegov šofer.

Nubecourtski občinski svetniki nosijo Poincaréjevo krsto v valid rodbinski grob

Marcelle Tinayre:

Upornica

Roman

»Da,« je odvrnil Noë, »poznava se že dolgo.«
 »Zelo dno!...«
 »Ne zameri!« le pol leta, od oktobra meseca.«
 »Leto dni je,« kar sem brala, »Delavno ženo.«
 »In pol leta,« odkar sem jaz bral vaš članek. Pol leta je vendarle dolga doba.«
 »Da, dolga...«
 »A če bi bil ostal v Parizu, bi vas poznal že leto dni. Koliko izgubljenega časa! Nikoli se ne bi mogel utolažiti... če bi prihodnost... zakaj nemara...«
 Zapletal se je v vpludne besede, ki naj bi izrazile njegovo obžalovanje, nato pa mahoma priznal:
 »Kar po pravici vam povem, gospa, da sem v neznanjski zadregi.«
 »Ali, gospod!...«
 »Pot k vam se mi je zdela izprva tako preprosta reč... In zdaj se čutim mahoma v taki zadregi in sem tako neroden in boječ! Samo zahvalil bi se vam rad, se opravičil in odšel... Drugič bom imel več sreče in upam, da boste dobili o meni boljše mnenje.«
 Jozana se je zasmejala. Ta veseli smeh je dal njenemu obrazu nekaj otroškega.
 »Nu, gospod, v tem pogledu vas moram pomiriti; a najprej sedite... Semkaj, prosim!... V zadregi sem — v strašni zadregi... Jelite, če ljudje poznajo drug drugega, ne da bi poznali drug drugega...«

38

»Toda si ustvarijo sliko...«

»Ki se nikakor ne sklada z resničnostjo...«

»Nikakor ne...«

Tudi on se je zasmeljal, in nobeden izmed njih se ni upal povedati drugemu, kakšno sliko si je ustvaril o njem, da se »nikakor ne sklada z resničnostjo.«

Jozana je sedla za svojo pisalno mizo in jela šariti po papirjih, ki so ležali na njej. Gospod Delysle je vprašal, ali mnogo dela in ali je zadovoljna. Dodal je:

»Bral sem vaše članke... Nekateri so se mi zdeli zelo čedni.«

Ker bi rekel: »Vsi so bili zelo čedni,« je spoznala, da govori od srca, in njegova polovična hvala ji je zelo dobro dela.

»Torej berete, ženski svet?«

»Celo naročen sem nanj — od oktobra meseca.«

»In iz radovednosti?«

»In iz hvaležnosti...«

Nasmehnila se je. Opalasti cvet ji je osvetljeval vitke prste, črno svileno bluzo, verižico iz črnih steklenih biserov... Njen pazljiv obraz se je risal nekoliko više od svetilke, v barvasti polsenci — in tisto, kar je Noëla najbolj mikalo in priklepalo, so bile roke: nežne, živčne, izrazite roke, ki se je na njih lesketalo medlo zlato edinega prstana.

»Tako vem vse, kaj delate, kam hodite, kaj vidite... Na sveti večer ste bili pri »Alzaški božičnici«, dne 1. januarja v »Sinji hiši«... Ganljiv članek ste napisali o tem... Dne 3. februarja ste bili hudo slabe volje. Pisatelj romana, ki obravnava žensko emancipacijo, ste nabrekli nekaj pristranih, zelo vpludnih in zelo pikrih opomb.«

»Ker opisuje emancipiranke po svoji milosti, neresnična, prenapeta bitja. Kar prerazloženo je videti, kam pes šapo moli.«

»Zvedel sem že marsikaj drugega.«

»O čem?«

Različna sta se. Noëlu Delysleu je bilo zdaj laže pri duši, in Jozana, ki jo je razgovor zanimal in zabaval, je spet našla svojo prekipajočo dobro voljo, svoj mik in svoj čar... »Kakšne so tiste druge reči, ki ste jih zvedeli?« je ponovila.

»Na primer to, kar mi je Foucart nedavno pripovedoval o vaši mladosti, vaši vrlosti in o spoštovanju, ki ga vsi imajo do vas.«

»Gospod Foucart je zelo prizanesljiv in priazen, posebno odkar sem se vrnila.«

»Ali vas ne izkorišča preveč?«

»Imam stalno plačo za neko število člankov, ki jih napišem vsak mesec, in določeno število delovnih ur v uredništvu... Kakor prejšnje čase, opravljam zdaj to, zdaj ono zvedo... O, ne morem se pritožiti.«

Pri telefonu je pozvonilo. V sobo je stopil sluga in poklical gospo Valentinovo.

»Ne, ne,« je rekla Jozana Noëlu, »nikar ne vestajate — takoj se vrnem...«

»Odšla je venkak in se takoj spet vrnila.«

»Nesporazum: Floryjevko so klicali.«

»Plavolase Floryjevko?«

»Mar jo poznate? Res je videti, da poznate ves svet...«

»Videl sem jo na neki jubilejni večerji. Prišla je s svojim prijateljem, nekim slikarjem...«

»Ne, bankarjem!«

»Ob tistem času je bil slikar... Potem je menda prišel gledališki igralec... Floryjevka je imela prostorno srce. Ali ima »Zenski svet« mnogo sotrudnic takega kova?«

CENE MALIM OGLASOM

Po 60 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le. če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor priložite Din 3.— v znamkah.

GOSTILNIČARJI!

Nudite gostom najsijajnejše jugoslovnsko BERMET-VINO

Črnino iz Fruške gore. V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV, Sremski Karlovci, Fruška gora.

Pouk

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tujih jezikov (nemški, francoski, angleški, italijanski) se naučite brez plačila v 4-6 mesecih, strogo po 2 mesecih po tem doporčeno. Mesec 30 Din. Prospekti, poskušne izkušnje brezplačno — Dopisna šola tujih jezikov »Perfekte«, post. pret. 557, Beograd, 248-4.

Knjige Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Patol. anatomije Ribbertova, novejša izdaja. Kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«.

Službo dobi Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Iščemo zbiralec naročil Tudi tako, ki se prodaja trgovcem in pekarnam. Ponudbe nasloviti na: Separatno, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor 166-1.

Hišnika Brezplačno! Obitelj iska pomoč. Prosto stanovanje, Gradisce 1911, od 12.—13.12. 31495-1.

Gostilniško poslovanje po poslovanju prihodnosti, 15. januarja 1935 za prejem ekonomskih obvez (izletnice) v kopel ob morju. Pismene ponudbe na naslov: L. Prosen, Hercegovac kod Belovara. 31475-1.

Gospodična sprejemna takoj! Obitelj iska pomoč. Prosto stanovanje, Gradisce 1911, od 12.—13.12. 31495-1.

Korespondent za evropski, hrvaški in nemški jezik, knjigovodja, bilancist, starija, verizna na moč z dolgoletno prakso, prevezne neposredno na ure, za zmeren honorar. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Slike korespondent«.

Otroška vzgojitelica ki ima lepo doživetja, epifonazna, ki govori perfektno nemško in ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, 15. mesto. Ponudbe pod »38.806« na Puhelita, Zagreb. 31482-2.

Modernna spalnica popolnoma nova (spalnice s 2 posteljama, samostojna kuhinja) radi preprodajamo. Prosto stanovanje, 15. mesto. Ponudbe pod »38.806« na Puhelita, Zagreb. 31482-2.

Pohištvo popolnoma novo (spalnice s 2 posteljama, samostojna kuhinja) radi preprodajamo. Prosto stanovanje, 15. mesto. Ponudbe pod »38.806« na Puhelita, Zagreb. 31482-2.

Flanelo trpešno, od 7 Din naprej, blago za plašče od 30 Din. zimeke, rjube, deke, kove, trikotarje in plenene načenjane pri F. L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 31516-13.

Kapital Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posredujem denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. telef. 38-10. 31461-16.

Vloga Hranilnice in posojilnice št. Vid nad Ljubljano — 35.000 Din — prot. goro. pri prodaji. Prosto stanovanje, 15. mesto. Ponudbe pod »38.806« na Puhelita, Zagreb. 31482-2.

Montažo meh. Jacquard statev provizama, event. grom za mojstra. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

Brivski pomočnik starejši — dober delavec, hubi steno, 15. mesto. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

Gospa gre v skupno gospodinjstvo z značajnim in boljšim državnim uradnikom. Naevor poletni na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solidnoet«. 31512-2.

Prodaj Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vabimo Vas k nakupu v »naševo« ob »Slike A. Preker. Sv. Petra cesta 14. 133.

Otroški vozček lep, globok, avtomobilski, prodaja za Ambrožič v Celju. Miklošičeva št. 3. 31530-6.

Kupim Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni kotli moderne konstrukcije, oca 20 m³ kurilne površine, karimo takoj. Samo res dobro obnovele kotle ponudite pod »38.806« »Parni kotli«. Navedite vse podatke: sistem, kurilno površino, prihodek, starost in ceno. 31508-7.

Vrednote Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah. ČERNE — juvelier Ljubljana, Wolfova ulica 3. 31493-9.

Pohištvo Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Flanelo trpešno, od 7 Din naprej, blago za plašče od 30 Din. zimeke, rjube, deke, kove, trikotarje in plenene načenjane pri F. L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 31516-13.

Montažo meh.

Jacquard statev provizama, event. grom za mojstra. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

Brivski pomočnik starejši — dober delavec, hubi steno, 15. mesto. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

Gospa gre v skupno gospodinjstvo z značajnim in boljšim državnim uradnikom. Naevor poletni na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solidnoet«. 31512-2.

Prodaj Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vabimo Vas k nakupu v »naševo« ob »Slike A. Preker. Sv. Petra cesta 14. 133.

Otroški vozček lep, globok, avtomobilski, prodaja za Ambrožič v Celju. Miklošičeva št. 3. 31530-6.

Kupim Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni kotli moderne konstrukcije, oca 20 m³ kurilne površine, karimo takoj. Samo res dobro obnovele kotle ponudite pod »38.806« »Parni kotli«. Navedite vse podatke: sistem, kurilno površino, prihodek, starost in ceno. 31508-7.

Vrednote Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah. ČERNE — juvelier Ljubljana, Wolfova ulica 3. 31493-9.

Pohištvo Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Flanelo trpešno, od 7 Din naprej, blago za plašče od 30 Din. zimeke, rjube, deke, kove, trikotarje in plenene načenjane pri F. L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 31516-13.

Kapital Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posredujem denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. telef. 38-10. 31461-16.

Vloga Hranilnice in posojilnice št. Vid nad Ljubljano — 35.000 Din — prot. goro. pri prodaji. Prosto stanovanje, 15. mesto. Ponudbe pod »38.806« na Puhelita, Zagreb. 31482-2.

Montažo meh. Jacquard statev provizama, event. grom za mojstra. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

Brivski pomočnik starejši — dober delavec, hubi steno, 15. mesto. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

Gospa gre v skupno gospodinjstvo z značajnim in boljšim državnim uradnikom. Naevor poletni na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solidnoet«. 31512-2.

Prodaj Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vabimo Vas k nakupu v »naševo« ob »Slike A. Preker. Sv. Petra cesta 14. 133.

Otroški vozček lep, globok, avtomobilski, prodaja za Ambrožič v Celju. Miklošičeva št. 3. 31530-6.

Kupim Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni kotli moderne konstrukcije, oca 20 m³ kurilne površine, karimo takoj. Samo res dobro obnovele kotle ponudite pod »38.806« »Parni kotli«. Navedite vse podatke: sistem, kurilno površino, prihodek, starost in ceno. 31508-7.

Vrednote Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah. ČERNE — juvelier Ljubljana, Wolfova ulica 3. 31493-9.

Pohištvo Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Flanelo trpešno, od 7 Din naprej, blago za plašče od 30 Din. zimeke, rjube, deke, kove, trikotarje in plenene načenjane pri F. L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 31516-13.

Kapital Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posredujem denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. telef. 38-10. 31461-16.

Vloga Hranilnice in posojilnice št. Vid nad Ljubljano — 35.000 Din — prot. goro. pri prodaji. Prosto stanovanje, 15. mesto. Ponudbe pod »38.806« na Puhelita, Zagreb. 31482-2.

Montažo meh. Jacquard statev provizama, event. grom za mojstra. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

Brivski pomočnik starejši — dober delavec, hubi steno, 15. mesto. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zdravje«. 31452-2.

50.000 Din posojila

za dobo enega leta, izjemno nizke, garancije, kupim u večem mestu Slovenije, uspešno, vrt, livada, vodnjak, vinograd, šuma... Opširne točne poudare uspešno zadnje cene posojila na oglasni oddelku »Jutra« pod »Solidnoet«. 31493-16.

Hranilne knjižice Prve hrvatske kreditnice in Ljubljanske kreditnice banke, event. tudi knjižice hranilnice Dravske kreditnice kupim. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Solidnoet«. 31508-7.

Lokali Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal in sobico poleg oddaja za 400 Din mesečno. Naevor v vseh poslovalnicah »Jutra«. 31497-19.

Dva lokala priprave za odvetništvo, 300 Din oddaja ob prometni cesti. Polize se v drogeriji »Hermes«. Miklošičeva cesta 30. 31486-19.

Skladišče parterno, srečno in sobo, 90—100 m², na prometnem kraju, tudi dvoršišče, se 15. za takoj ali 1. februarjem. Po možnosti s priklopičenimi pisarniškimi prostorci, z eno ali dvema sobama. — »Slike A. Preker. Sv. Petra cesta 14. 133.

Posest Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enodružinsko hišo novo, lepo, z vrtom 900 m², pralnice in pritlikalini, na Vipu p. o. d. n. Gorovine vsej 35.000 Din, drugo hišo v knjižnici. — Ponudbe pod »Ugodne nakupe« na oglasni oddelku »Jutra«. 31519-20.

Enosob. stanovanje oddaja s 1. novembrom v Rožni dolini, cesta VI/48 (Stan in dom). 31508-31.

Enosob. stanovanje s elektriko, oddaja s 1. novembrom. Naevor poletni na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Kuči III vilu vsa vsa stanova, rentabilna, dobro vzdržana, kupim u večem mestu Slovenije, uspešno, vrt, livada, vodnjak, vinograd, šuma... Opširne točne poudare uspešno zadnje cene posojila na oglasni oddelku »Jutra« pod »Solidnoet«. 31493-16.

Dvosob. stanovanje v I. nadstropju, s belkoni in pritlikalini za 400 Din oddam (manjši stranski cene) na Vodovodni cesti 75. 31503-21.

Dvosob. stanovanje enosobno, parketirano — in enosobno s kuhinjo oddam na Rimski cesti 23 L. nadst. 31507-31.

Stanovanja Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Stanovanje 3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Soba Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-4 sobno, 15. mesto, mirna ulica. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vila 4«. 31494-21.

Kuči III vilu

vsaka stanova, rentabilna, dobro vzdržana, kupim u večem mestu Slovenije, uspešno, vrt, livada, vodnjak, vinograd, šuma... Opširne točne poudare uspešno zadnje cene posojila na oglasni oddelku »Jutra« pod »Solidnoet«. 31493-16.

Dvosob. stanovanje v I. nadstropju, s belkoni in pritlikalini za 400 Din oddam (manjši stranski cene) na Vodovodni cesti 75. 31503-21.

Dvosob. stanovanje enosobno, parketirano — in enosobno s kuhinjo oddam na Rimski cesti 23 L. nadst. 31507-31.

Stanovanja Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova